

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου πολιτικός μηχανικός/ ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός Περιβάλλοντος και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. www.akti.org.cy
Για τις απόψεις/ σχόλια/ εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Εκτίμηση επικινδυνότητας και σχέδια εκτακτης ανάγκης

Διάβαζα την περασμένη Τετάρτη (7 Αυγούστου) στον Πολίτη το άρθρο για την απόφαση του "υπουργικού" των κατεχομένων σχετικά με τα μέτρα που θα ληφθούν για να προστατευτεί η δημόσια υγεία από το ατύχημα της διαρροής πετρελαίου και της συνεπαγόμενης πετρελαιοκηλίδας στα Γαστριά. Και έμεινα έκπληκτη: η διαρροή έγινε στις 17 Ιουλίου! Τα μέτρα λαμβάνονται 20 μέρες μετά! Να δούμε τα μέτρα: απαγορεύτηκε το ψάρεμα σε απόσταση δύο χλμ από

Της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

τη συγκεκριμένη περιοχή που είχε συμβεί το ατύχημα, απαγορεύθηκε η πώληση ψαριών από το ιχθυοτροφείο που βρίσκεται στην περιοχή των Γαστριών, γίνεται παρακολούθηση της ποιότητας του νερού στον σταθμό αφαλάτωσης της Βοκολίδας, απαγορεύτηκε το κολύμπι! Η κυρία Σιμπέρ, που είναι και γιατρός, δήλωσε ότι πολύ μολυσμένη είναι μια περιοχή ενός χλμ, στην οποία δεν βρέθηκε ζωντανός οργανισμός! Μα συνειδητοποιούμε το απίστευτο μέγεθος της καταστροφής; Παρόλο που δεν μας λέει τι σημαίνει ένα χιλιόμετρο: κατά μήκος της ακτής, από την ακτή και προς τη θάλασσα, δεν έχει και μεγάλη σημασία. Η θάλασσα δεν είναι στεριά να τη φράξεις και να τη μετρήσεις! Το ένα χιλιόμετρο νεκρής φύσης σημαίνει πολλά χιλιόμετρα για τη σταδιακή ανάκαμψη των πληθυσμών και της ποιότητας της θάλασσας και της ακτής. Και όλες αυτές τις μέρες που ο κόσμος κολυμπούσε, ψάρευε, κατανάλωνε ψάρια και χρησιμοποιούσε νερό αφαλατωμένο; 20 μέρες για να ληφθούν μέτρα! Και το κατράμι εξαπλώνεται στις ακτές μας και στις ψυχές μας. Θα μου πείτε, πα-

ράνομο κράτος, ανεπαρκείς οι θεσμοί. Συμφωνώ. Ελπίζω, βέβαια, στις ελεύθερες περιοχές που επηρεάζονται, να γίνονται αυτές τις μέρες πυκνές μετρήσεις ποιότητας του θαλάσσιου νερού. Καλό θα ήταν και να τις δούμε να δημοσιεύονται.

Το πιο πάνω αποτελεί ένα παράδειγμα για το πώς ένα ατύχημα μπορεί να καταστρέψει μια ολόκληρη περιοχή. Και πώς η καταστροφή μεγεθύνεται όταν δεν υπάρχει άμεσα υλοποιήσιμο σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Γι' αυτό, λοιπόν,

είναι πολύ σημαντικό να βάλουμε στα συστήματά μας τις δύο προϋποθέσεις του τίτλου: έλεγχος επικινδυνότητας και καταρτισμός σχεδίων έκτακτης ανάγκης, εκεί όπου χρειάζονται, και συνεχής επιχειρησιακή ετοιμότητα. Γίνονται μεγάλες, τεράστιες αναπτύξεις και όλο και περισσότερες θα γίνονται με το φυσικό αέριο. Πρέπει να δούμε αναλύσεις επικινδυνότητας που να πείθουν για τη σοβαρότητά τους και βεβαίως σχέδια έκτακτης ανάγκης. Δεν τα έχουμε δει ακόμα και επειδή αφορούν τη δημόσια

υγεία θα αναμένουμε δημοσίευσή τους.

Είναι και άλλες όμως, μικρότερες δραστηριότητες, που χρειάζονται εκτιμήσεις επικινδυνότητας, και ας μην εμπεριέχουν "ρυπαντές". Ιδού ένα παράδειγμα, που αφορά τη δημόσια ασφάλεια: πρόσφατα ήμουν στην Πάφο και ένας φίλος μου έδειξε τη θέση όπου θα εγκατασταθεί σύντομα (αν δεν έχει ήδη γίνει) δίαυλος θαλάσσιων αθλημάτων και θα εγκατασταθεί επιχείρηση που θα νοικιάζει jet ski και άλλα μηχανοκίνητα. Πρόκειται για μια βραχύδη ακτή.

Και ως εδώ καλά, μπορούν να μπουν αποβάθρες και το πρόβλημα της πρόσβασης να λυθεί. Υπάρχει όμως ένας άλλος, κρυμμένος κίνδυνος: η θαλάσσια περιοχή είναι διάσπαρτη από ύφαλα που φτάνουν έως και την ίσαλο. Και όταν στην περιοχή "σκάσει λόγκα", που λένε και οι θαλασσινοί, τα ήδη δυνατά θαλάσσια ρεύματα γίνονται ακόμα πιο επικίνδυνα με την περιθλαση γύρω από τα πυκνά ύφαλα. Πώς θα προστατευτούν οι επίδοχοι θαλάσσιοι αθλητές; Με ποια κριτήρια χορηγούνται αυτές οι άδειες; Γίνονται εκτιμήσεις επικινδυνότητας του χώρου; Για τις περιοχές λουομένων; Ποια είναι τα κριτήρια ασφάλειας που εξετάζονται; Ποιος φέρει την ευθύνη, ποιος εκδίδει τις άδειες (ειρήσθω εν παρόδω, όποιος βρει απαντήσεις στις πιο πάνω ερωτήσεις κερδίζει το μπράβο μου και θα διασκεδάσει με τις διαδικασίες που ισχύουν!). Αν σκοτωθεί κανείς από πρόσκρουση σε βράχο, η δυσφήμιση για την περιοχή θα είναι τεράστια, ως μη ασφαλής προορισμός. Μήπως θα αρχίσουν εκβραχισμοί για λόγους ασφάλειας των χρηστών; Οπότε περνάμε πλέον στο προφίλ μας, ως λαό, θέμα, αυτό της άγριας περιβαλλοντικής υποβάθμισης των περισσότερων ακτών, στο όνομα της "ανάπτυξης". Μικρό εκ πρώτης όψεως το θέμα, μεγάλες οι πραγματικές επιπτώσεις. Τα ίδια ισχύουν και για τη μελέτη επικινδυνότητας της ασφάλειας των λουομένων, όταν χωροθετούνται κυματοθραύστες σε επικίνδυνες ακτές. Έτσι είναι η θάλασσα! Έτσι είναι η φύση. Εκτιμήσεις κινδύνου και σχέδια έκτακτης ανάγκης εκεί όπου χρειάζονται και από τους κατάλληλους μελετητές. Όχι μελέτες, ότι νάναι, να αγοράζουμε τον μπελά, να ικανοποιούμε τις απαιτήσεις το νόμου. Για να μην είμαστε μονίμως Επιμηθείς.

ΖΩ! σε έναν κόσμο... που θυμάται την Πάφο των παιδικών μας χρόνων!

Το κείμενο είναι από ανάρτηση της Μαρίας Νικολαΐδου προχτές στο facebook. Ήμασταν γείτονες στην Πάφο τού τότε, μαζί μεγαλώσαμε, κοινές οι μνήμες. Αντιγράφω εδώ αποσπάσματα: "Θυμάμαι και νοσταλγώ τα μεσημέρια που πηδούσαμε κλεφτά από το παρτίνο - ώρα ύπνου και κοινής ησυχίας - και παίζαμε στην πίσω αυλή... Πότε με αυτοσχέδια όπλα και σπαθιά, πότε σκαρφαλωμένοι στα δέντρα της γειτονιάς...Και ήταν Αύγουστος και λιοπύρι. Μα κανένα παιδί, δεν ζεστάνονταν ή ιδρώνε... Και αν η φωνή μας, ξεπερνούσε για λίγο έστω την συχνότητα του ψιθύρου, ακουγόταν η.Κι ήταν Αύγουστος και λιοπύρι, μα κανένα παιδί δεν ζεστάνονταν ή ιδρώνε...Και όταν έπεφτε ο ήλιος, ο πατέ-

ρας μάζευε μάσκες, πέδιλα και ψαροτούφεκα και η μάνα μας όλα τα ριγέ - κάτι περίεργο συνέβαινε με τα ριγέ τότε - πετσέτες, μαγιό, ομπρέλες, όλα ριγέ. Και η αναπαυτική της γιαγιάς, ριγέ κι αυτή... Και πηγαίναμε στο ΣΟΔΑΠ. Βουτούσε ο πατέρας, κι εμείς πίσω του, σε έναν πράσινο βυθό... Θυμάμαι την ησυχία του, τις

ακτίνες από το φως του ήλιου που έγερνε και δημιουργούσαν τεθλασμένες χρωματιστές γραμμές... Σήμερα η άμμος πλακοστρώθηκε, η θάλασσα "βελτιώθηκε" στον βωμό της τουριστικής ανάπτυξης...". Ευχαριστώ Μαρία για τις μνήμες! Εμείς πηγαίναμε στη Γερμανία, κάτω από τις μουριές...

ΕΛ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

...στη Γερμανία της κομποστοποίησης!

Τεράστιες οι καλλιεργημένες εκτάσεις στη Γερμανία. Ατέλειωτα λειβάδια με σιτάρι και όλων των ειδών τα δημητριακά, και αμπέλια. Τα χωράφια όπου το θέρος έχει τελειώσει, έχουν καλλιεργηθεί και έχει προστεθεί σε όλα κόμποστ! Τεράστιοι σωροί από κόμποστ βρίσκονται στις άκρες όλων των χωραφιών στη Γερμανία, και περιμένουν να προστεθούν στη γη, να καλλιεργηθούν, να ενισχύσουν το χώμα, να θρέψουν τη γη, για να είναι έτοιμη για την επόμενη σπορά. Στις παιδικές χαρές σχεδόν έχει καταργηθεί το πλαστικό δάπεδο ασφαλείας: παντού χρησιμοποιούνται φυσικά κομματάκια από ξύλα που προέρχονται από τεμαχισμό κλαδιών με τεμαχιστές, τα γνωστά μας ως wood chips! Γιατί αυτά τα απλά να μην μπορούμε να τα κάνουμε; Πού

κολλά όλο το σάπιο σύστημά μας, και τα αυτονόητα γίνονται δυσνόητα; Δηλητηριάζουμε τον τόπο μας με φυτοφάρμακα και

συνθετικά υλικά, ενώ γεμίζουμε τις χωματερές με πραγματικό χρυσάφι: τα οργανικά μας απορρίμματα.

ΕΛ